

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/59/2017
Identifikačné číslo spisu: 2105205406
Dátum vydania rozhodnutia: 08.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2105205406.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu RNDr. Y. B., bývajúceho v O., prechodne v Y., zastúpeného JUDr. Annou Líškovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie č. 7, proti žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, IČO: 00151866, o náhradu mzdy, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 28 C 24/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 16. novembra 2016 sp. zn. 25 Co 163/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 25. februára 2016 č.k. 28 C 24/2005-681 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 144 125,22 € s príslušenstvom (špecifikovaným vo výroku rozsudku) a žalobu vo zvyšku zamietol; rozhodol aj o trovách konania. V odôvodnení uviedol, že Krajský súd v Trnave rozsudkom z 21. septembra 2004 sp. zn. 11 Co 283/2003 určil, že je neplatná výpoveď daná žalobcovi 3. septembra 1998 a žalobca sa v prejednávanej veci domáha náhrady mzdy za obdobie od 20. decembra 2004 (náhrady mzdy do uvedeného dňa sa domáhal v inom konaní). Súd prvej inštancie poukázal na to, že od 20. decembra 2004 bol zamestnávateľ povinný pridelovať žalobcovi prácu; pokiaľ túto povinnosť neplnil, ide o prekážku v práci podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce, v prípade ktorej má zamestnanec nárok na náhradu mzdy vo výške jeho priemerného zárobku. Zamestnávateľ 16. februára 2005 skončil so žalobcom okamžite pracovný pomer, žalobca mu ale oznámil, že s okamžitým skončením pracovného pomeru nesúhlasí a trvá na svojom ďalšom zamestnávaní. Odo dňa tohto oznámenia žalobcu mal nárok na náhradu mzdy podľa § 79 ods. 1 Zákonníka práce v sume jeho priemerného zárobku, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, to znamená do 17. októbra 2008. Týmto dňom bola odstránená spornosť medzi stranami ohľadom platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru; zamestnávateľ bol povinný pridelovať zamestnancovi prácu podľa pracovnej zmluvy. Na právny vzťah žalobcu a jeho zamestnávateľa v čase od 20. decembra 2004 do 9. marca 2005 (deň predchádzajúci dňu

oznámenia žalobcu zamestnávateľovi, že trvá na ďalšom zamestnávaní) treba aplikovať § 142 ods. 3 Zákonníka práce, v čase od 10. marca 2005 (deň oznámenia žalobcu o tom, že trvá na ďalšom zamestnávaní) do 16. októbra 2008 (deň predchádzajúci právoplatnosti rozsudku o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru) treba aplikovať § 79 Zákonníka práce a v čase od 17. októbra 2008 (právoplatnosť rozsudku určujúceho neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru) do 31. decembra 2014 (skončenie pracovného pomeru) treba aplikovať § 142 ods. 3 Zákonníka práce. Výšku náhrady mzdy určil súd prvej inštancie vo vzťahu k týmto časovým úsekom, pričom priemerný zárobok žalobcu zisťoval k 20. decembru 2004, 10. marcu 2005 a k 17. augustu 2008). Konštatoval, že vzhľadom na celkovú náhradu mzdy priznanú žalobcovi je v tomto prípade daný dôvod v zmysle ustanovenia § 79 ods. 2 Zákonníka práce pre zníženie náhrady jeho mzdy nad deväť mesiacov za obdobie od 10. marca 2005 do 16. októbra 2008. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie sa tým naplní satisfakčná, sociálna i sankčná povaha náhrady mzdy; navyše, priznanie náhrady mzdy za obdobie od 10. marca 2005 do 16. októbra 1998 v celom rozsahu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi. V ďalších častiach odôvodnenia vysvetlil súd prvej inštancie svoj postup pri výpočte výšky náhrady mzdy priznanej žalobcovi za už uvedené časové úseky (3 520,19 € + 12 845,73 € + 127 759,30 € = 144 125,22 €). Dodal, že povinnosť zamestnávateľa poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy z neplatného skončenia pracovného pomeru, ako aj pri prekážkach v práci na strane zamestnávateľa vyplýva z ustanovení hmotného práva (§ 79 ods. 1 veta tretia a § 142 ods. 3 Zákonníka práce), pričom omeškanie zamestnávateľa s plnením náhrady mzdy nastáva márnym uplynutím termínu splatnosti náhrady mzdy. Táto náhrada je splatná vtedy, kedy je splatná mzda, t. j. márnym uplynutím výplatného termínu v nasledujúcom kalendárnom mesiaci (§ 129 ods. 1 Zákonníka práce). Nasledujúcim dňom vzniká zamestnancovi právo na úrok z omeškania. Súd prvej inštancie v súvislosti so zaujatím tohto právneho názoru poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 246/2010 a 1 Cdo 116/2008 (poznámka: pokiaľ sa v ďalšom texte tohto uznesenia uvádza v zátvorke odkaz na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky). Vzhľadom na to, že žalovaný sa s platením náhrady mzdy dostal do omeškania, súd prvej inštancie priznal žalobcovi aj úroky z omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Na odvolanie žalobcu a žalovaného Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 16. novembra 2016 sp. zn. 25 Co 163/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach (t.j. v časti, ktorou bolo žalobe vyhovené a ktorou nebola žalobcovi priznaná náhrada mzdy až do výšky 193 870,45 €) potvrdil; rozhodol tiež, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom a dostupnom rozsahu, jeho výsledky jednotlivo aj vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel aj k správny skutkový záverom. Odvolací súd sa stotožnil s jeho právnymi závermi a v celom rozsahu tiež s odôvodnením rozhodnutia, preto podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) iba odkázal na správne, presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie postupoval správne, pokiaľ na vec aplikoval „nový“ Zákonník práce (zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce); jeho postup zodpovedal § 251 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého sa tento zákon vzťahuje aj na pracovnoprávne vzťahy, ktoré vznikli pred 1. aprílom 2002, len ich vznik a nároky z nich vzniknuté pred jeho účinnosťou (pred 1. aprílom 2002) treba posudzovať podľa doterajších predpisov. V danom prípade súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že zamestnávateľ po právoplatnom rozhodnutí súdu o neplatnosti výpovede z 3. septembra 1998 (to znamená od 20. decembra 2004) bol povinný pridelovať žalobcovi prácu, pričom ich vzájomný vzťah sa od tohto okamžiku začal znovu spravovať pracovnou zmluvou a podľa intertemporálneho pravidla ustanoveniami Zákonníka práce a ustanoveniami zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme; to isté platí aj pre posudzovanie okamžitého skončenia pracovného pomeru zo 16. februára 2005. Žalobcovi tak po rozhodnutí o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vznikol nárok na náhradu mzdy z tohto neplatného právneho úkonu podľa „nového“ Zákonníka práce a nie z neplatného skončenia pracovného pomeru výpoveďou, podľa „starého“ Zákonníka práce. Správny je tiež záver súdu prvej inštancie, že odstránením spornosti vzťahu procesných strán ohľadom platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru vznikla zamestnávateľovi povinnosť pridelovať žalobcovi prácu podľa pracovnej zmluvy, a ak túto povinnosť

nerespektoval, použije sa na pracovnoprávny vzťah účastníkov znova ustanovenie § 142 ods. 3 tohto zákonníka. Dodal, že takýto záver (i keď s ním žalovaný nesúhlasí) je podporený aj doterajšou judikatúrou najvyššieho súdu, na ktorú poukázal už súd prvej inštancie. K otázke splnenia podmienok pre zníženie požadovanej náhrady mzdy (§ 79 ods. 2 Zákonník práce) za obdobie od 10. marca 2005 do 16. októbra 2008 odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ uzavrel, že takéto zníženie náhrady mzdy je primerané okolnostiam daného prípadu a zodpovedá spravodlivému vyriešeniu veci. V ďalšom odvolací súd uviedol, že je výlučne v kompetencii súdu rozhodnúť o možnom znížení požadovanej náhrady mzdy, teda žiadosti zamestnávateľa vyhovieť alebo nevyhovieť; povinnosťou súdu je však rešpektovať zákonnú dolnú hranicu deviatich mesiacov. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom nevyplýva opodstatnenosť odvolacej námietky žalovaného, že súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že nárokovateľnou je náhrada mzdy výlučne len za deväť mesiacov. K namietanej duplicitě použitia verejných financií žalovaným a k rozporu s dobrými mravmi odvolací súd uviedol, že aj prostriedky právnych predchodcov žalovaného boli štátne, preto tu o duplicitě nemožno hovoriť. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovení § 262 ods. 1 CSP, § 255 ods. 2 CSP a § 396 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie „z dôvodov uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP“. Po opísaní priebehu a výsledkov konania na prvoinštančnom a odvolacom súde uviedol, že žalobca v roku 1998 odvolaním z funkcie, ktorú dovtedy zastával, stratil nárok na mzdu v predchádzajúcej výške a bolo by „v rozpore s dobrými mravmi, aby súd posudzoval výšku náhrady mzdy priznanú žalobcovi s ohľadom na jeho pracovné zaradenie, ktoré už v čase doručenia výpovede žalobcovi dávno neexistovalo“. Žalovaný za významné označil tiež to, že žalobca sa krátko po skončení pracovného pomeru zamestnal, teda nebol bez príjmu. Súdby sa dostatočne nevyrovnali so všetkými, žalovaným opakovanými námietkami týkajúcimi sa žalobcom požadovanej náhrady mzdy. V danom prípade je predmet konania „ojedinelý, nemajúci obdobu v rozhodnutiach súdov“. Dovolateľ spochybnil tiež správnosť právnych záverov súdov vo vzťahu k úroku z omeškania, na zaplatenie ktorého bol tiež zaviazaný; podľa jeho názoru tieto závery nemajú oporu v zákone, lebo na pracovnoprávne vzťahy sa nevzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce úroky z omeškania. Navyše, zamestnávateľ sa do omeškania nemohol dostať pred právoplatnosťou rozhodnutia súdu o neplatnosti skončenia pracovného pomeru. V samostatnej časti dovolania, označenej ako „IV. Váda konania“ žalovaný poukázal na § 220 CSP, podal svoj výklad tohto ustanovenia a významu riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu z hľadiska práva na spravodlivý súdny proces a pripomenul podstatné závery niektorých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), medziiným rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 119/2003, I. ÚS 335/2006 a III. ÚS 196/2006 (poznámka: pokiaľ sa v ďalšom texte tohto uznesenia uvádza v zátvorke odkaz na „ÚS.“, ide o odkaz na rozhodnutie ústavného súdu príslušnej spisovej značky). Poukázal tiež na judikát najvyššieho súdu R 111/1998 a vyslovil presvedčenie, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je zmätočné, nedostatočné a nejednoznačné. Podľa jeho názoru sa odvolací súd „nevysporiadal dostatočne s prostriedkami procesnej obrany žalovaného a nevyhodnotil správne prostriedky procesného útoku žalobcu“. Vyslovil tiež presvedčenie, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie je formalistické, arbitrárne a „nemá rozumný základ v obsahu spisu“. Rozsudky oboch súdov sa nevysporiadali dostatočne ani so otázkami súvisiacimi s tým, akým titulom a za ktoré obdobie sa žalobcovi priznáva náhrada mzdy. Z týchto dôvodov žalovaný žiadal, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu dospel k názoru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného je neprípustný, lebo v ňom nie je uvedená taká konkrétna právna otázka, „pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“, a žalovaný v dovolaní ani neuviedol „taký právny problém, ktorý by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebol vyriešený“. Napadnutý rozsudok spočíva v celom rozsahu na správnom právnom posúdení, teda aj na správnom posúdení otázky výšky žalobcovi priznanej náhrady mzdy a úroku z omeškania. Podľa presvedčenia žalobcu je podané dovolanie „nejasné a nezrozumiteľné, pretože nie je z neho zrejmé, čoho sa dovolateľ domáha“. Žalovaný neopodstatnene namieta, že v konaní bolo porušené jeho právo na spravodlivý súdny proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku. Z týchto dôvodov žalobca žiadal dovolanie odmietnuť alebo zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 najvyšší súd opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Obsah samostatnej časti dovolania, ktorá je označená ako „IV. Váda konania“, nedáva žiadny priestor pre pochybnosti o tom, že žalovaný, aj bez toho, aby odkázal alebo citoval ustanovenie § 420 CSP, vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania nielen z dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ a

c/ CSP, ale tiež z dôvodu zmätočnosti (§ 420 CSP). „Vadou konania“ sa totiž rozumejú nesprávnosti a chyby procesnej (procedurálnej) povahy.

13. Z ustanovení CSP, ktoré sa vzťahujú na dovolacie konanie, nevyplýva jednoznačne, či prichádza do úvahy súbežné uplatnenie prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP a zároveň zmysle § 421 CSP.

14. Otázka možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP bola riešená veľkým senátom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady zmätočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady zmätočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste.

15. Uvedeným rozhodnutím veľkého senátu, ktoré je dostupné aj na internetovej stránke najvyššieho súdu (www.nsud.sk), sú senáty najvyššieho súdu viazané (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP).

16. Vec prejednávajúci trojčlenný senát, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v označenom rozhodnutí veľkého senátu, skúmal prípustnosť dovolania žalovaného len podľa ustanovenia § 420 CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska ustanovenia § 421 CSP).

17. Pri posudzovaní dovolania žalovaného podľa obsahu (článok 11 ods. 1 CSP) je zrejmé, že žalovaný namieta existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (a že nenamieta existenciu procesných väd zmätočnosti v zmysle § 420 písm. a/ až e/ CSP). Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

18.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18.2. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a marenie možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

18.3. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

18.4. Podľa právneho názoru veľkého senátu vyjadreného v už spomenutom rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

19. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

19.1. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktorá nadobudla účinnosť od 1. júli 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba toto stanovisko považovať za aktuálne aj po uvedenom dni.

19.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; medziiným uviedol, čo bolo predmetom odvolacieho prieskumu, akú sumu a za aké obdobie žalobca požadoval, akú sumu považoval odvolací súd za opodstatnenú, za aké obdobia a z ktorého titulu žalobcovi prináleží náhrada. Odvolací súd sa vyjadril aj k otázke splnenia podmienok pre zníženie požadovanej náhrady mzdy. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku náležitosti v zmysle § 220 CSP a žalovaný neopodstatnene namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Za vadu uvedenú v tomto ustanovení nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

20. Žalovaný tvrdí, že odvolací súd sa „nevysporiadal dostatočne s prostriedkami procesnej obrany žalovaného a nevyhodnotil správne prostriedky procesného útoku žalobcu“. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Predmetná argumentácia žalovaného sa týka najmä jeho výhrad voči tomu, ako boli obstarané skutkové podklady pre rozhodnutie súdov. Pokiaľ dovolateľ súdom vytýka niektoré nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosť hodnotenia výsledkov dokazovania, dovolací súd pripomína, že ani podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Nová právna úprava na samej podstate uvedeného nič nezmenila.

21. Vyššie spomenutá argumentácia žalovaného nasvedčuje tiež tomu, že súdom vytýka právne závery, ku ktorým dospeli a na ktorých založili svoje rozhodnutia. Do tohto argumentačného rámca patria všetky výhrady žalovaného týkajúce sa úroku z omeškania, možnosti zamestnávateľa dostať sa do omeškania pred právoplatným rozhodnutím súdu, vzťahu pracovnoprávnej úpravy a všeobecnej úpravy podľa Občianskeho zákonníka, skutočnosti, že žalobca sa krátko po skončení pracovného pomeru

zamestnal a že - podľa názoru žalovaného - je predmet konania „ojedinelý, nemajúci obdobu v rozhodnutiach súdov“.

21.1. Najvyšší súd ale už aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa strane neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

21.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21.3. Podľa právneho názoru vec prejednávajúceho senátu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. To, napokon, potvrdil najvyšší súd aj v judikáte R 24/2017.

22. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

23. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.